
Posredovanje informacij javnega značaja

Saša Vuksanović

Wed, Aug 27, 2025 at 10:25 AM

Spoštovani.

Na Agencijo RS za kmetijske trge in razvoj podeželja (v nadaljevanju: Agencija) ste poslali dve zahtevi za posredovanje informacij javnega značaja, ki se nanašata na informacije o sistemu za spremljanje površin in o spletni aplikaciji Sopotnik. Posredovanje informacij je za obe zahtevi združeno v tem dokumentu.

Sistem za spremljanje površin in aplikacija SOPOTNIK se uporabljata v okviru obveznosti spremljanja kmetijskih površin, skladno z zakonodajo EU na področju izvajanja Skupne kmetijske politike (SKP), in omogočata pregled stanja površin na osnovi satelitskih podatkov.

Uporaba satelitskih podatkov je v EU **obvezna** za vse države članice na podlagi Uredbe (EU) 2021/2116 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1306/2013, ki v 70. členu določa, da države članice vzpostavijo in upravljajo sistem za spremljanje površin. Člen 65 določa, da sistem za spremljanje površin pomeni postopek rednega in sistematičnega opazovanja, sledenja in ocenjevanja kmetijskih dejavnosti in praks na kmetijskih površinah na podlagi podatkov satelitov Sentinel programa Copernicus in drugih vsaj enakovrednih podatkov.

Sistem za spremljanje površin je v Sloveniji določen v 15.a členu Zakona o kmetijstvu (Zkme-1).

SOPOTNIK pa je spletna aplikacija, ki omogoča izvajanje sistema za spremljanje površin. Upravičencem do subvencij omogoča vpogled v stanje kmetijskih površin za lastno kmetijsko gospodarstvo oziroma površin, ki jih imajo prijavljene v zbirni vlogi. Na ta način ima nosilec kmetijskega gospodarstva natančen pregled nad stanjem kmetijskih površin in aktivnosti na svojem kmetijskem gospodarstvu, sproti spremlja potek sprememb posevkov in ima možnost neposrednega komuniciranja pri ugotovitvah z Agencijo v smislu komentarjev, pojasnitev in prilaganja fotografij posevkov in površin.

Spletna aplikacija SOPOTNIK je določena v 36.b členu ZKme-1. Prvi odstavek člena določa, da Agencija vzpostavi in upravlja informacijsko orodje za komunikacijo s strankami Sopotnik, ki omogoča elektronsko izmenjavo informacij in dokumentov med Agencijo in strankami.

Sistem za spremljanje površin in spletno aplikacijo SOPOTNIK uporabljajo samo Agencija in upravičenci intervencij kmetijske politike.

Izvedbena uredba Komisije (EU) 2022/1173 z dne 31. maja 2022 o pravilih za uporabo Uredbe (EU) 2021/2116 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z integriranim administrativnim in kontrolnim sistemom v okviru skupne kmetijske politike v 10. členu določa, da se sistem za spremljanje površin uporablja za vse vloge za pomoč za **intervencije na osnovi površin** (tudi OMD, med tem, ko plačilne pravice v novem programskem obdobju ne obstajajo več – vprašanje št. 2) v okviru integriranega sistema, predložene v vsaki državi članici, in se uporablja za opazovanje, spremljanje in ocenjevanje kmetijskih dejavnosti in praks na hektarjih v okviru

teh intervencij na osnovi površin ter vsaj za namene letnega poročanja o smotrnosti.

10. člen določa tudi, da države članice zagotovijo, **da so pri vseh intervencijah na osnovi površin pogoji za upravičenost, ki se lahko spremljajo s podatki satelitov Sentinel programa Copernicus ali drugimi vsaj enakovrednimi podatki, predmet sistema za spremljanje površin, in te informacije sporočijo zadevnim upravičencem.**

Aplikacijo Sopotnik tako uporabljajo upravičenci ukrepov kmetijske politike in Agencija za pregled izpolnjevanja pogojev upravičenosti (npr. ali je trava na nekem specifičnem zemljišču pokošena in kdaj je bila, katera vrsta kulture je prisotna itd.). Pogoji upravičenosti so različni za različne intervencije in določeni v podzakonskih predpisih, ki urejajo področje kmetijske politike.

Sistem za spremljanje površin je na podlagi analize velike količine podatkov o površinah naučen prepoznavati npr. ali je površina pokošena, orana itd., zmore pa tudi razločevati med različnimi kulturami, če so dovolj različne, recimo ali gre za koruzo ali deteljo.

Kvaliteta posnetkov je takšna (en piksel je 10m x10m), da se podrobnosti, kot je človek, ne da razločiti, saj je prostor v velikosti sobe iste barve, program pa na podlagi analize velike količine podatkov, lahko prepozna značilnosti zemljišča. Navedeno pomeni, da se kmetov in njihovih dejavnosti ne spremlja, ampak le površine oz. posledice dejavnosti (košnja, oranje itd.)

Pomembo je izpostaviti, da ko je ugotovljeno neizpolnjevanje pogoja upravičenosti, sta o tem obveščena preko spletne aplikacije Sopotnik tako upravičenec kot Agencija, in takrat se šele začne komunikacija med stranko in organom z namenom pravilne ugotovitve dejanskega stanja (pozivi za pojasnitev, predložitev dokazov, fotografij zemljišča itd.). Navedeno pomeni, da sistem za spremljane površin ne sprejme odločitve o neki pravici upravičenca (npr. izplačilo subvencije), ampak opozori upravičenca in organ na potencialno nepravilno stanje, ki ga je potrebno dodatno raziskati. S tem je dosežena najugodnejša obravnava za kmeta, saj ima možnost popraviti dejansko stanje ali pa umakniti ali spremeniti zahtevek, kar v primeru obiska kontrolorja na kraju samem ni bilo mogoče, ker je v takšnem primeru, ko je bila ugotovljena nepravilnost, sankcija bila obvezna.

Sistem za spremljanje površin temelji na avtomatski analizi vegetacijskih indeksov in grafičnih indikatorjev. Delno so v ozadju uporabljene metode računalniškega vida, pri čemer AKTRP v fazi razvoja sistema sodeluje z zunanjim izvajalcem **podjetjem Sinergise d.o.o.**, [Cvetkova ulica 29, 1000 Ljubljana](#).

Agencija ne razpolaga z dokumentom, ki bi zajemal podatke o posameznih klasifikacijskih algoritmi, učnih množicah, ali tehničnih podrobnostih modelov, ki so v domeni zunanjega izvajalca, zato ga ne moremo zagotoviti.

Sistem za spremljanje površin in Sopotnik obdelujeta podatke, ki so javni, to so podatki o zemljiščih upravičencev, na podlagi katerih prejemajo subvencije in podatki iz upravnih odločb o dodelitvi sredstev, ki so javni na podlagi 29. člena ZKme-1. Zaradi navedenega oceni učinka v zvezi z varstvom osebnih podatkov in tveganjem za človekove pravice nista bili potrebni. Tudi Zakon o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ) uvaja splošno pravilo, da so podatki o porabi javnih sredstev (to so tudi podatki o prejetih subvencijah in upravičencih) javni (tretji odstavek 6. člena ZDIJZ). Poleg tega tudi mnenji IP 07120-1/2020/249 in 07120-1/2022/418 pojasnjujeta, da IP podatkov o GERK-ih in KMG-MID ne šteje med varovane osebne podatke. Prav tako zaradi majhne ločljivosti podatkov o površinah (piksel je 10m x10m) ne gre za spremljanje kakršnihkoli podatkov o površinah, ki bi jih lahko povezali z osebnimi vidiki posameznikov, ampak gre za spremljanje le tistih podatkov o površinah, ki bi s pomočjo sistema za spremljanje površin lahko pomenili, da zemljišče ne izpolnjuje obveznih pogojev

upravičenosti za prejem subvencije in je zato potrebno dodatno ugotavljanje dejanskega stanja.

Sistem za spremljanje površin in aplikacija Sopotnik se uporabljata od 1. 8. 2021.

Licence za uporabo ni, saj je aplikacija Sopotnik v lasti Agencije.

Informacije o javnem naročilu za izgradnjo sistema in aplikacije so javno dostopne na spletnem Portalu javnih naročil Republike Slovenije. Številka objave na PJN: JN003870/2020-B01. <https://www.enarocanje.si/#/pregled-objav/357223>

V primeru dodatnih vprašanj in če ste mnenja, da so vaša vprašanja o tehničnih aspektih o delovanju sistema za spremljanje površin in aplikacije Sopotnik ostala neodgovorjena oz. da še obstajajo informacije, ki jih želite pridobiti, je morda primeren tudi sestanek na Agenciji, saj je nekatere stvari lažje pojasniti skozi pogovor.

V zvezi s z vašima zahtevama za posredovanje podatkov lahko kontaktirate Agencijo tudi na naslov pooblaščenca za posredovanje podatkov na Agenciji na: sasa.vuksanovic@gov.si ali tel. št.: 015807596.

S spoštovanjem.

Saša Vuksanović

Pooblaščenec za posredovanje podatkov javnega značaja

Saša Vuksanović

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO

REPUBLIC OF SLOVENIA

MINISTRY OF AGRICULTURE, FORESTRY AND FOOD

Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja

Agency of the Republic of Slovenia for Agricultural Markets and Rural Development

Služba za splošne zadeve

Oddelek za pravne zadeve in javno naročanje